

HALKEVLERİ★

Bülteni 2020 Nisan

Giriş Yazısı

Kapitalizme
ve Saraya Can
Vermeyeceğiz

Kadın Mücadelesi

Pandemi
Süreci
ve Kadın Emeği

İşçi Hareketi

Geleceğin Dünyasını
İşçi Sınıfının
İradesi Belirleyecek

Gıda

Gıda Krizi Kapıda
Krizi Fırsata
Çevirelim

Ekoloji

AKP
Doğa Talanına
Devam Ediyor

Yaşasın 1 Mayıs Kapitalizme ve Saraya Can Vermeyeceğiz

Tek Yol Devrim
ve Sosyalizm

halkevleri

Kapitalizme ve Saraya Can Vermeyeceğiz

Dünyamız ve ülkemiz aylardır bir salgın hastalığın (Covid-19) tüm ekonomik, siyasal ve toplumsal yaşamı altüst ettiği bir sürecin içinde.

Kapitalizmin elli yıl süren neo-liberal döneminin insanlık açısından yarattığı tahribatın ve sürdürülemez olduğunun ayan beyan ortaya çıktığı günlerden geçiyoruz. Bütün siyasal toplumsal aktörler, bu sürecin sonunda dünyanın eski dünya olmayacağını söylüyor. Şimdiden bunun kimi emareleri de gözüküyor. Sermaye akışlarındaki kesintilerden devletlerin kimi gıda ürünlerinin ülkelerinden dışarıya getirdiği sınırlamalara kadar şimdilik gördüğümüz ilk gelişmeler kapitalizmin ağır bir krizi ile karşı karşıya olduğumuzu gösteriyor.

Daha adil ve demokratik bir toplumsal düzen özleminin ve mücadelesinin yeniden tarih sahnesine inmeye başladığı günleri yaşıyoruz.

Koronavirüs salgını, bütün siyasal aktörlere uzun zamandır unuttukları bir sınıfın -işçi sınıfının- salgın sürecinde doğrudan hedef olmaktan kaynaklı varlığını da hatırlattı. Toplumun diğer kesimleri evlerine tıkılırken, işçi sınıfı kapitalizmin bekası gereği ölümüne çalışmaya gönderildi. İşçi sınıfı, bu dünyanın lanetlisi ve bütün insanlığın kurtarıcısı olarak makinelerin çarklarını çalıştırmaya gönderiliyor. İşçi sınıfının mücadele tarihinde ilk defa işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs kitleler halinde meydanlarda, sokaklarda değil de evlerde kutlanacak. Ama işçi sınıfı bölükleri çalışmaktan o gün de kurtulamayacak.

Haftalık olarak hazırlayacağımız Halkevleri e-bülteninin ilk sayısında sizlere gıda, ekoloji, kadın mücadelesi ve emek alanlarındaki gelişmeleri aktarıyoruz.

*Tek Yol Devrim
ve Sosyalizm*

1 Mayıs'ta taleplerimizle Her yerdeyiz

*2020 1 Mayıs'ında milyonlarla tek yürek olacağız!
Evimizde, balkonumuzda, sokağımızda, işyerlerimizde,
ulaşım hatlarında, sosyal medya hesaplarımızda
dayanışmamızı büyütecek; sözümüzle, eylemimizle,
umudumuzla, acil taleplerimizle birleşeceğiz!*

- Herkes için eşit, parasız ve ulaşılabilir sağlık hizmeti. Özel hastaneler kamulaştırılsın! Herkese parasız temel hijyen malzemeleri, herkese yaygın test ve korunma şartları yerine getirilsin!
- Bizden çaldıklarını geri istiyoruz, servet vergisi getirilsin; krizin ve salgının faturasını halk değil patronlar ödesin! Kaynaklar sermayeye, Saray'a değil halk sağlığına harcansın!
- Zorunlu olmayan sektörlerde tüm çalışanlara ücretli izin; sağlık emekçilerine ve tüm zorunlu sektör çalışanlarına tam koruma! Halkın tamamına geçim ücreti! Çiftçilere üretim olanağı ve geçim güvencesi verilsin!
- Doğalgaz, elektrik, su, iletişim hizmetleri parasız olsun. Kiracıları destekleyecek kamu fonları oluşturulsun. Bireysel kredi borçları ve kredi kartı borçları faizsiz ertelensin. Her haneye sağlıklı, yeterli gıda desteği verilsin.
- Tüm kadınlara iş ve gelir güvencesi sağlansın, erkek şiddetine karşı İstanbul Sözleşmesi ve 6284 Sayılı Yasa etkin bir biçimde uygulansın.

Pandemi Süreci ve Kadın Emegi

Yaşamlarımıza, alışkanlıklarımıza, yaşadığımız topluma dair her şeyin değişeceğini tartıştığımız günlerden geçiyoruz. Koronavirüsün yarattığı büyük değişim sürecinde değişmeyen ve katlanarak devam eden şeylerden biri de kadınların ev içi emek süreçleri. Patriyarkal sistemin kemikleştirdiği toplumsal cinsiyet rolleri değişmek yerine daha da keskinleşiyor. Yüzyıllardır kurulan patriyarkal-kapitalist iş birliği daha da derinden kendini gösteriyor. Kadınların ev içi görünmeyen emekleri "Evde kal" çağrıları ile iki kat artmış durumda. Okulların tatil edilmesi, 65 yaş üstüne ve çocuklara yönelik sokağa çıkma yasakları, kadın istihdamının yoğun yaşandığı hizmet sektöründe genel olarak işletmelerin kapatılması ev içi yaşamı hareketlendirdi. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı kadınların iş yükü arttı. Geçinebilmek için çeşitli önlemler alınıyor; sağlıklı yaşam için ekmeğimizi, yoğurdumuzu evde yapalım deniliyor, kim yapacak sorusunun cevabı ise belli.

Bir diğer yandan ise zorunlu sektörlerin başında gelen sağlık, marketler gibi alanlarda çalışmak zorunda olan kadınlar var. Artan mesai saatleri ve iş yüklerine rağmen akşam eve geldiklerinde kendilerini bekleyen ev içi üretimleri de yapmak zorunda kalan kadınlara dair hiçbir önleyici politika yok. Üstüne bir de sağlık çalışanı işçi kadınların uğradıkları ayrımcılıklar, market çalışanı kadınların hafta sonu yasakları nedeniyle hafta içi zorunlu kaldıkları mesai zamanlarını düşünürsek kadınlar açısından pandemi sürecinin ne kadar ağır geçtiğini daha iyi anlarız.

Bakım emeğinin ve yeniden üretim alanınının kamulaştırılması şart. Devlet tüm sorumluluklarını tek bir sözle kadınların omuzlarına atmak yerine bu süreci kadınlar açısından daha güvenli, daha az riskli hale getirmek için adımlar atılmalı. Aslında şimdiye kadar olması gerektiği gibi erkekler ev işlerine eşit biçimde katılmalı, devlet ev içi emeği değişik kademelerde kamusallaştırmalıdır.

Kadınları büyük bir işsizlik dalgası bekliyor

Koronavirüs kadın emeğinin yoğun yaşandığı hizmet sektöründe önemli oranda bir daralma yarattı. Kadın istihdamının %56,6 sının yoğunlaştığı hizmet sektöründeki bu daralma doğal olarak önce kadınları etkiledi. Ekonomik krizle birlikte bu istihdamdaki daralmanın giderek derinleşeceğini düşününce de büyük bir işsizlik dalgasının kadınları beklediğini söyleyebiliriz. Ucuz emek/güvencesiz çalışma ortamının da artacağı ve yine kadınları hedef alacağını da ekleyebiliriz. Koronavirüs sürecinde en fazla gelişen sektörün bilişim sektörü olması ve bu sektörde kadın istihdamının %9,91 gibi çok düşük oran olduğunu da düşünürsek bizleri bekleyen işsizlik dalgasını daha iyi anlayabiliriz.

Bu durum aslında başka bir konuyu tartışmamızı da zorunlu kılıyor. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dayalı yaşam ve eğitim sistemi derhal değiştirilmeli ve tüm çalışma hayatında istihdam kadınları da kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

Eş değer işe eşit ücret alamadığımız, güvencesiz ve esnek çalıştırılmaya devam ettiğimiz, üstüne erkek şiddetiyle hayatımızın tehlikede olduğu şu günlerde, koronavirüsü engelleyecek sihirli formüllerden birisi de kadın dayanışmasıdır. Başta da dediğimiz gibi her şey değişecek. Bizler de bu sürecin sonunda patriyarkal sistemin yerin dibine batışını izleyecek ve üzerinde yeni müziklerimizle tepine tepine dans edeceğiz.

Kadın dayanışması iyileştirir.

Geleceğin Dünyasını İşçi Sınıfının İradesi Belirleyecek

- * Artık klişe haline gelmeye başladı, salgının etkilerini ya-
- * şayan dünyada hiçbir şey eskisi gibi olamayacak. Eskisi
- * gibi olmayacağını herkes biliyor ama yeniyi kendisine uygun biçimlerde kurmak için egemen sınıflar planlı bir hareket içindeler. İşçi sınıfı ise daha çok dağınık, parçalı ve sezgisel eylemleriyle yaklaşan tehlikenin farkında ve itiraz seslerini yükseltiyor.

Egemenlerin planı:

Daha fazla sömürü, en aza indirilmiş masraflar

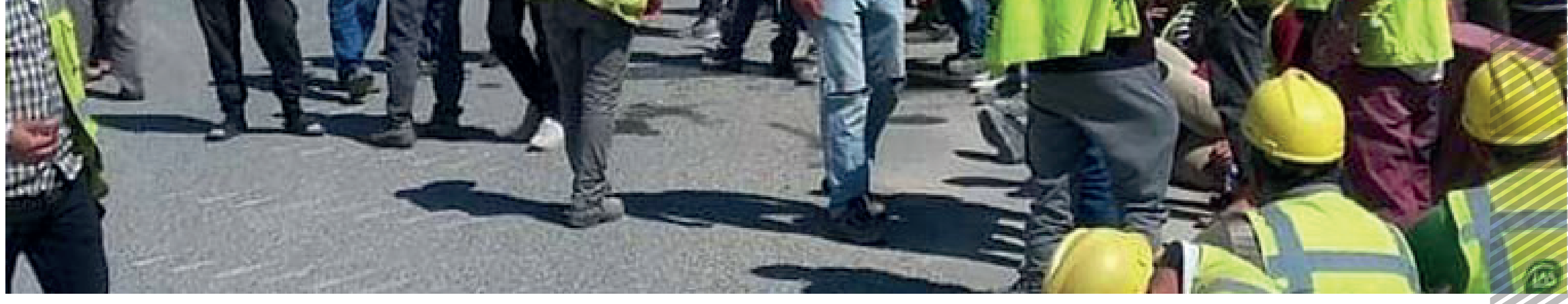
Salgın, kriz, savaş gibi durumlar söz konusu olduğunda, egemenlerin ağızından tek bir yalan dökülüyor: "Hepimiz aynı gemideyiz". Bu yalana dayanarak sözümona koruma tedbirleri alınıyor. Bu tedbir adımları atılırken de "Toplumun her kesiminin" göz önünde tutulduğu iddia ediliyor. Ancak bu kapitalizmin doğasına aykırı. Patronların ve işçilerin çıkarları aynı anda korunamaz. Birinden birini tercih etmeniz gerekir. Türkiye'de Saray Rejimi de her zamanki gibi tercihini patronlardan yana yaptı. Patronların kredi borçlarına getirilen ödeme kolaylıkları, ücretsiz izin uygulamasının yasallaştırılarak yaygınlaştırılması, sendikal faaliyetler kapsamında olan yetki alma hakkının, toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin salgın bahanesiyle askıya alınması yani yasaklanması rejimin attığı adımlar arasında. Yani egemen sınıf ve onun politik temsilcileri süreci hızla fırsata çevirerek işçi sınıfının mücadeleye

kazanılmış haklarını budamaya, onları silahsızlandırmaya yönelik adımlar atıyor. Bu adımlar atılırken Rejim ve bütün sermaye fraksiyonları uyum içinde çalışıyor.

Zorunlu sektörler demek risk altındaki proleterya demektir

Salgına karşı işçi sınıfının ve bütün halkın korunması tedbirleri kapsamında sendikaların açıkladığı

önlemler arasında yer alan zorunlu sektörler dışında bütün iş yerlerinde üretimin durdurulması yönündeki çağrı egemenler cephesinde pek bir yankı bulmadı. Geleneksel emek ve meslek örgütlerinin de bu konuda açıklama yapmak dışında yaptırım haline gelecek bir eylem planı olmadığında havada kalmaya devam edecek. Ancak zorunlu sektörlerde de durum pek parlak değil. Hastanelerde çalışan sağlık emekçileri çoğu zaman koruyucu tedbirlerden yoksun çalışıyor. Bugüne kadar pek çok sağlık emekçisi virüs yüzünden hayatını kaybetti. Marketlerde ve onlara bağlı depolarda çalışan işçiler ise ek iş yükü ve iş saatlerinin uzatılmasıyla karşı karşıya. Hafta sonu sokağa çıkma yasaklarında çalışılmayan saatler de günlük iş saatine eklenmekte.

Parçalı ve dağınık ama yarının habercisi işçi eylemleri

Salgın sürecinin içerisinde emeğin haklarının gaspedildiği, işçilerin örgütsüzleştirildiği bir çalışma biçimi çıkarmak isteyen sermayenin saldırganlığına, salgın karşısında oluşan hayati risklere karşı işçi sınıfı durgun bir deniz gibi durmuyor. İnşaat şantiyeleri kaynayan kazan ve etkili eylemlerin de ortaya çıktığı yerler. Hastanelerde işçilerin örgütlenme arayışı geçmişe oranla güçlenmiş bir biçimde devam ediyor. Sosyal medya kanallarını kullanan market işçileri örgütlenmenin ve sorunlarının dile getirilmesinin yolunu arıyorlar. Fabrikalarda tepki biçiminde gelişen iş yavaşlatma ve iş bırakma eylemleri sermayenin huzurunu kaçırıyor. En risk altında çalışanların eylemleri bir buz kıran olarak işlev görüyor. Bu salgın koşullarında direnenler yaşar. Bu salgın koşullarında direnenler ve örgütlenenler, salgının ortaya çıkardığı krizin sorumlusu olarak kapitalizmi işaret eder. Dolayısıyla bu koşullar içerisinde dünyanın ders alarak, kamucu, ekolojist ilkelerle kapitalizme alternatif aramasının tek yolu işçi sınıfı eylemlerini çoğaltmaktır.

Gıda Krizi Kapıda; Krizi Fırsata Çevirelim

Koronavirüs gündeminde en çok tartışılan konulardan birisi de gıda krizi oldu. Bugüne kadar tüketim alışkanlıklarımıza yön veren kapitalizm beslenme konusunda da zamana ve pratikliğe dayanan alışkanlıklar kazanmamızı sağladı. Hamburger, pizza, lahmacun, pide, dürüm gibi hızlı gıdalara erişimi 30 dakikada kapınızda kampanyalarıyla kolaylaştırdı. Market alışverişlerimizi yine buna bağlı olarak pratik yiyeceklerle oluşturduk. Patatesin doğalını almak yerine dilimlenmiş dondurulmuşunu almak gibi çeşitli alışkanlıklarımız oluştu.

Ekolojik kriz, doğal beslenme, ekolojik tarım gibi kavramlar uzaktan baktığımız ama asla önemsemediğimiz bir yerde kaldı. Koronavirüs salgınının hayatımızda yarattığı kriz aslında üretimden tüketime, sağlıktan eğitime birçok şeyi düşünmemize; farkındalıklarımızın artmasına neden oldu.

Önceliğimizi pratik alışkanlıklar değil, sağlıklı beslenme, mesafeli sosyalleşme, hijyen, doğallık gibi konular aldı. Evimizde ekmek yapmayı, yoğurt mayalamayı yeniden keşfettik. Balkonumuzda, bahçemizde domates, biber yetiştirmenin yollarını aramaya başladık. Daha az tüketmeye daha yavaş yaşamaya başladık.

Kapitalizmin bugüne kadar bize dayattığı zamanla yarışını bir kenara bıraktık, alışkanlıklarını

da tabii ki. Aslında Koronavirüs bugüne kadar görmezden geldiğimiz sorunlarla yüzleşmemize sebep oldu. Şimdi bu durumu fırsata çevirmek avucumuzun içinde duruyor.

Yapmamız gereken şey basit; alışkanlıklarımızı değiştireceğiz.

Bu değişimi kendi irademizle yapmalıyız. Bize bu konuda yeniden yön vermek için sıraya girmiş birçok şirket olduğunu unutmayalım. Aynı zamanda aynı şirketlerin çevre kirliliğinin, iklim krizinin, endüstriyel tarımın sebebi olduğunu da unutmamalıyız.

O zaman ekosistem ile uyumlu üretim ve tüketim modelleri ve yaşam tarzını hayata geçirmek için beklemeye gerek yok. En basitinden başladık bile; ekmek ve yoğurdumuzu yapıyoruz. Sağlıklı beslenmeyi hayatımızın birinci sırasına koyabiliriz. Bunun için de yerel üretimi desteklememiz gerekir. Doğa dostu üretim yapan küçük çiftçileri pazar yerlerinde bulmamız mümkün. Kooperatiflere, gıda topluluklarına, ekolojik pazarlara ulaşmaya çalışalım. Komşularımızla evimizin hemen önünde/yakınında kent bostanları oluşturabiliriz.

Enerji kullanımımıza dikkat ederek daha az enerji ihtiyacı doğal olarak da daha az hava kirliliği oluşturabiliriz. Yalnızca kendi sağlığımızı korumayı bir kenara bırakarak toplumsal sağlığa daha fazla önem verebiliriz. Özel hastanelerin değil toplumsal sağlığı koruyacak kamusal merkezlerin çoğalmasını talep edebiliriz.

Bir şeyleri değiştirmek için illa sokakta olmamız gerekmez. Değişime evlerimizden de başlayabiliriz. O zaman harekete geçmek için ne bekliyoruz?

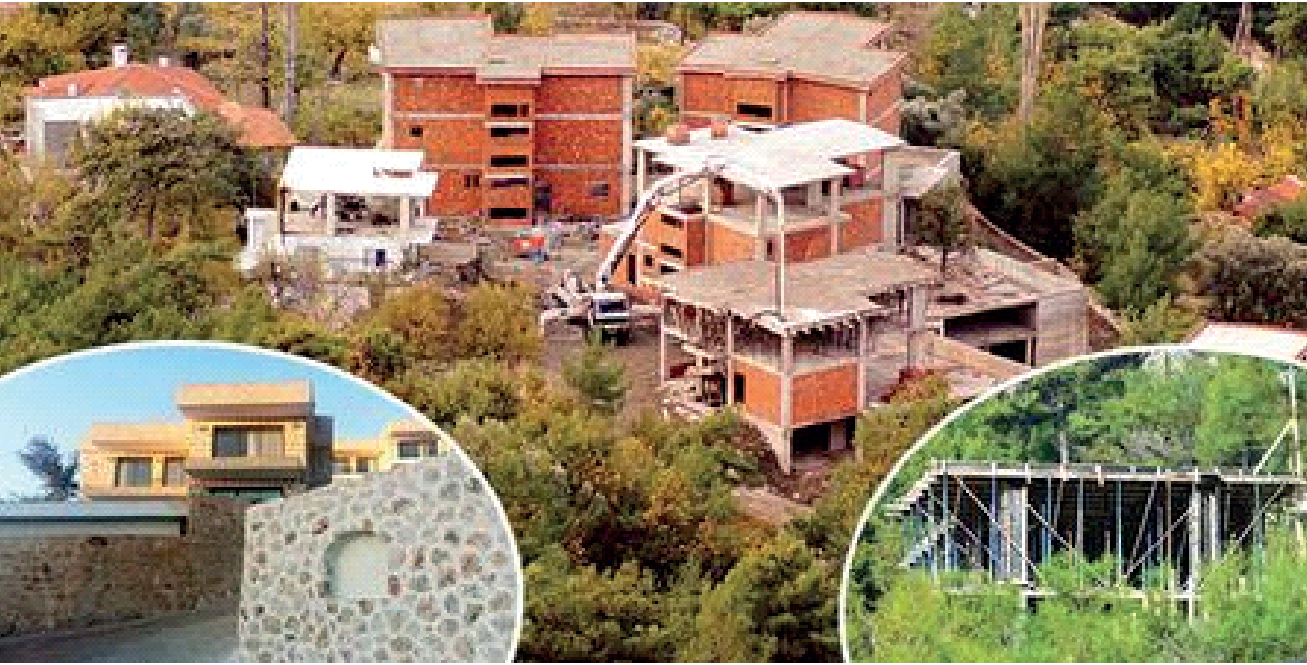
AKP Doğa Talanına Devam Ediyor Hala

Küresel COVID 19 salgınının en belirgin sonuçlarından biri kuşkusuz ki kapitalizmin her şeyi meta haline getirdiği bir süreçte, neoliberal faşist iktidarların sermaye çıkarı adına attığı adımların hız kesmeden devam etmesidir.

Ülkemizde ise son 1 aylık pandemi sürecinde bir çok kentte ve doğal yaşam alanlarında betonlaşmanın cumhurbaşkanı kararnameleri, işçileri bakanlığı genelgesi, şirketlerin bakanlıklardan geçirdiği olumlu raporlar veya imar izinleri ve direnişleri baskılamaya gibi sonuçları oldu. Aylardır Kaz dağlarına maden işletmeleri açılmak istenmesine karşı direnen ve nöbet tutanların, salgını bahane edip direniş alanından atılmak istenmesi gibi...

AKP’li Kaş Belediyesi’nden “habersiz” 2169 kaçak yapı

Antalya’nın Kaş ilçesinde Covid 19 salgını döneminde hızlanarak Belediye’nin görmemeye ve duymamaya çalıştığı kaçak inşaat yağması artarak devam ediyor. Özel koruma bölgeleri, sit alanları olarak belirlenen ve zeytinliklerin olduğu alanlara kaçak villa ve konutlar inşa ediliyor. Ülkeyi yönetenler belediyeler üzerinden rant, talan ve beton “uygarlığını” arşa çıkarırken, doğaya ve yaşamına sahip çıkanlar ülkenin dört bir yanında olduğu gibi Kaş’ta da talana karşı direniyor.

Biyokütle Termik Santralleri halk sağlığına ve doğaya zararlıdır!

Çarşamba\Samsun ve Tarsus\Mersin ‘de adına “Biyokütle ve katı atıkların yakılmasına dayalı” denilerek doğayı tahrip edeceği ve halk sağlığı sorununa yol açacağı gerçeği perdelenen Biyokütle Termik Santraller kurulmaya çalışılıyor. Çarşamba ovasında Köleoğlu Elektirk ve Enerji Üretimi Tic. A.Ş. tarafından kurulmaya çalışılan Biyokütle Santraline karşı açılan dava sonucu Samsun 3. İdare Mahkeme 7si 2 defa yürütmeyi durdurma kararı vermişti. Fakat AKP’li Samsun ve Çarşamba Belediyesi yürütmeyi durdurma kararına rağmen başlayan inşaatı mühürlemeyerek ,sermaye ile “kader” ortaklığını bir kere daha gözler önüne serdi. Tarsus’ta ise doğa tahribatçısı Biçer Enerji Elektrik İnşaat Üretim A.Ş. tarafından yapılması planlanan santralin, geçtiğimiz hafta verilen nihai ÇED olumlu raporuna karşı,

salgın sürecinde kurulan “Karabucak Çevre İnisiyatifi” de dava sürecine hazırlanıyor.

“Salda Gölü Geleceğe Mirastır, Talan Edilemez”

Pandemi sürecini yangın, yangından kurtarılacak ilk şeyi sermayenin birikim alanları olarak gören siyasal iktidar gözünü tekrar Salda Gölü'ne dikti. ÇED bile yapılmadan imara açılan göl kenarına Millet Bahçesi yapılması planlanıyor. Geçtiğimiz günlerde imara açılan alana iş makinaları girerek kıyıdaki kumları kaldırmaya başlamıştı. Özellikle sosyal medyadan yağmaya karşı gelen tepkiler üzerine iş makinaları çıkartıldı ve yüklenici firmaya para cezası kesildi. Doğal yaşam alanlarını, tarihi yerleri şirketlere yem edenlere karşı, bu ülkede yaşayan milyonların kendi varlık koşulları ve tüm doğa için verilmesi gereken yaşanabilir kent ve doğa hakkı mücadelesi bir tercih olmaktan çıkmış, zorunluluk haline gelmiştir.

İşçiler can ve ekmek derdinde, iktidar ve sermaye Nükleer Santral

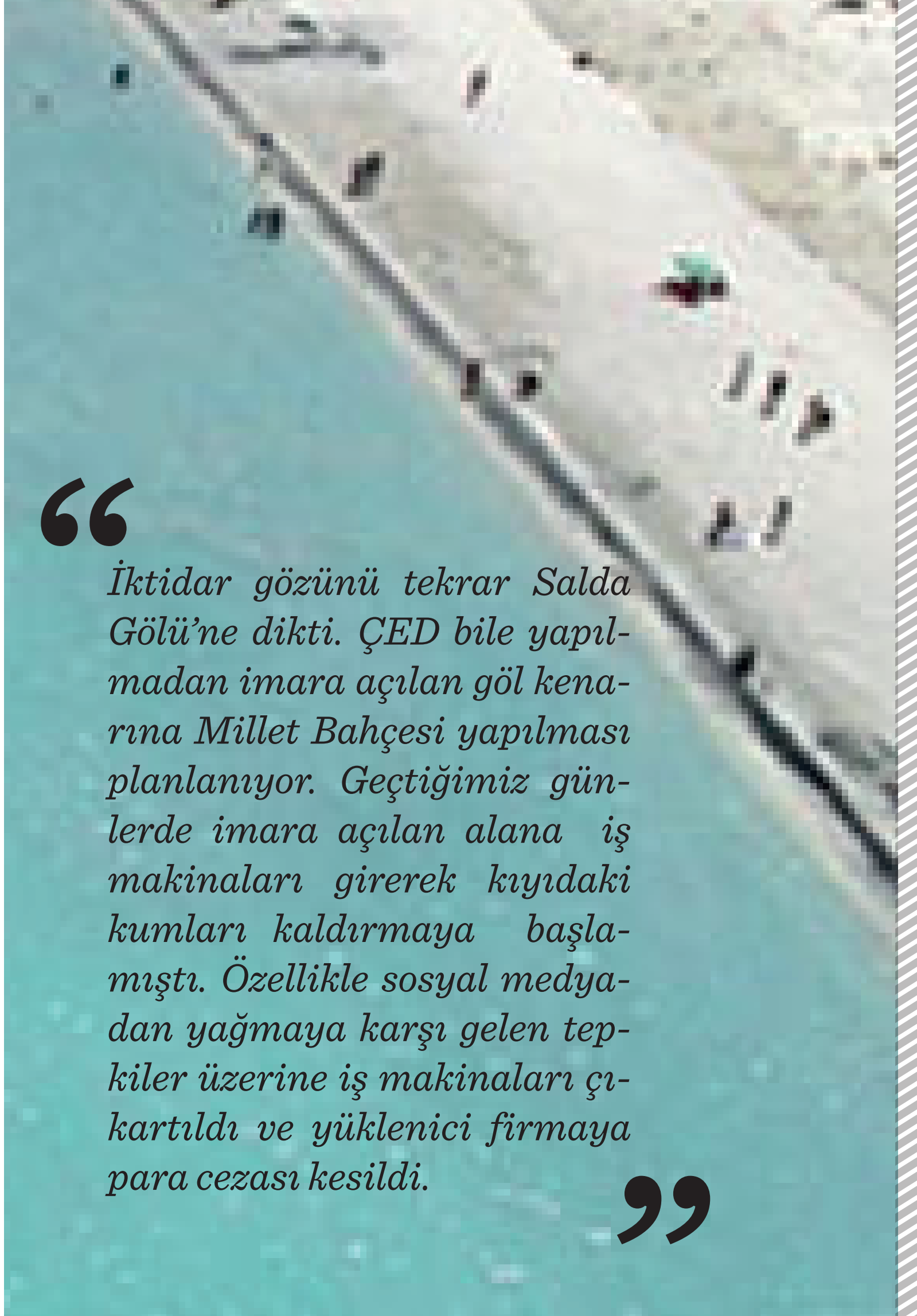
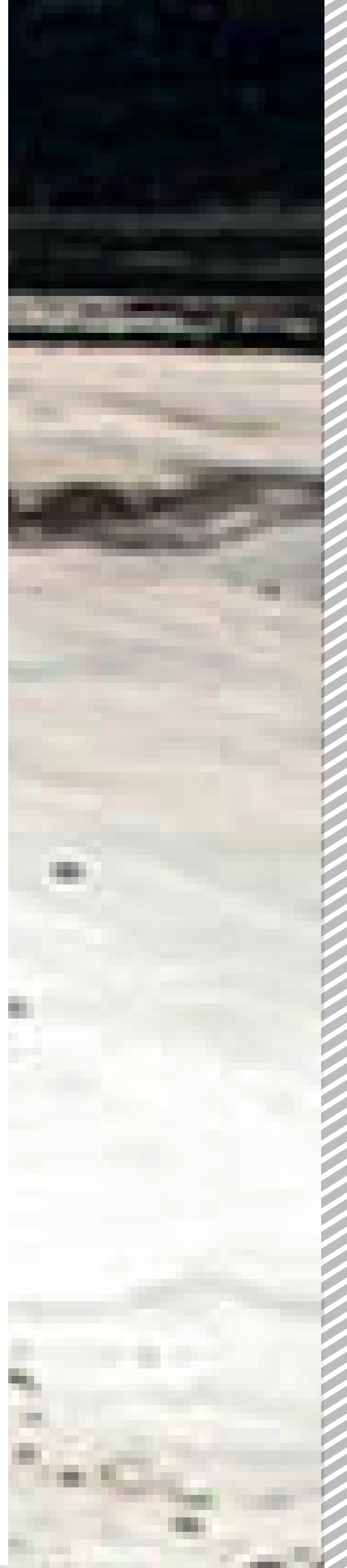
Akkuyu'da inşaatı devam eden Nükleer Santral inşaatında çalışan işçilerde Covid-19 görülmeye başlandı. İnşaatın yüklenici firması İÇTAŞ santral sahasında çalışan salgına karşı önlem aldığını belirten reklam-

lar yaparken, diğer tarafta çalışmak zorunda bırakılan binlerce işçi fiziki mesafe kurallarının uygulanması güç olduğu bir şekilde çalışmakta, yemek yemekte, şantiyede kalmakta ve servislere binmektedir. Yüklenici firmanın reklamları işe yaramamış olacak ki işçilerden bazılarının koronavirüs testi pozitif çıkmıştır. Ayrıca inşaatın salgın süreci öncesinden daha hızlı bir şekilde devam ettiği bizzat santralde çalışan işçiler tarafından dile getiriliyor. Ne işçilerin sağlığı ne de doğanın sürdürülebilirliği iktidarın “görevleri” arasında yer almıyor. Geriye sadece bir seçenek kalıyor. O da, hangi koşullarda olursak olalım, sermaye ve iktidarın yaşamı yok oluşa sürüklemesine karşı, savunma ve kazanım mücadelesinin olanaklarını yaratmak.

“

İktidar gözünü tekrar Salda Gölü'ne dikti. ÇED bile yapılmadan imara açılan göl kenarına Millet Bahçesi yapılması planlanıyor. Geçtiğimiz günlerde imara açılan alana iş makinaları girerek kıyıdaki kumları kaldırmaya başlamıştı. Özellikle sosyal medyadan yağmaya karşı gelen tepkiler üzerine iş makinaları çıkartıldı ve yüklenici firmaya para cezası kesildi.

”

**Kapitalizme
ve Saraya
Can
Vermeyeceğiz**

**Tek Yol
Devrim
ve Sosyalizm**